

ČESKÁ REPUBLIKA ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: **I. S.**, narozený dne X
občan X
pobytem na území republiky X
zastoupený advokátem Mgr. Daliborem Lípou
sídlem Jugoslávská 856/2, 360 01 Karlovy Vary

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2020 č. j. MV-166512-16/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „*prvostupňový orgán*“), ze dne 20. 9. 2019 č. j. OAM-20280-42/DP-2018. Tímto rozhodnutím prvostupňový orgán podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*ZPC*“), zamítl žádost žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání - osoba samostatně výdělečně činná a povolení k dlouhodobému pobytu neudělil pro nesplnění podmínky dostatečně vysokého úhrnného měsíčního příjmu ve smyslu § 46 odst. 7 písm. b) ZPC.
2. Proti oběma rozhodnutím správních orgánů brojí žalobce podanou žalobou.
3. Žalobce namítá, že obě rozhodnutí jsou nezákonná, jelikož správní orgány chybně zohlednily částku za nejvyšší normativní náklady na bydlení, když vycházely z nařízení vlády č. 320/2018 Sb. platného pro rok 2019, ačkoli posuzované příjmy žalobce mají být

počítány za rok 2018. Podle § 46 odst. 7 ZPC lze pro posouzení dostatečného příjmu cizince využít nejvyšší částku normativních nákladů na bydlení stanovenou v § 2 a 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Napadené rozhodnutí přesto nesprávně uvádí, že je třeba vycházet pouze ze skutečných nákladů na bydlení, které žalobce doložil nájemní smlouvou. V zákoně přitom není uvedeno, který způsob posouzení musí správní orgán aplikovat. Měsíční příjem žalobce vypočtený podle platebního výměru na daň z příjmů za rok 2018 po odečtení zaplacených záloh na pojistné na sociální a důchodové pojištění za rok 2018 není nižší než částka 11 280 Kč představující součet částky životního minima a normativních nákladů na bydlení v Praze za rok 2018.

4. Žalobce má faktický příjem vyšší než je příjem uvedený v platebním výměru. Z důvodů daňové optimalizace využil zákonnou možnost uplatnit náklady paušálem pro daňové účely. S ohledem na povahu podnikání žalobce je zřejmé, že paušální náklady uplatněné pro účely výpočtu daně z příjmů jsou mnohem vyšší než jeho skutečné náklady. Jeho faktické příjmy dosahují dostatečné výše, aby mohl pobývat na území České republiky. Správní orgány proto rozhodly v rozporu se zásadou materiální pravdy podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*správní řád*“), neboť nesprávně a nepřípustně aplikovaly v pobytové řízení zákonnou fikci paušálních nákladů pro účely stanovení daně z příjmů. Daňové a pobytové řízení jsou řízení zcela odlišná v otázce procesní úpravy, i v účelu. Je proto zřejmé, že žalobce má dostatek prostředků k pobytu na území. Žalobce je mladý a inteligentní člověk, žije se jako odborník v IT. O tom, že má dostatek prostředků k pobytu, svědčí i to, že se takto v České republice bez problému žije již několik let. I správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí implicitně uvedl, že žalobce má dostatek prostředků, neboť má vyšší odvody na sociální pojištění. Žalobce proto napadené rozhodnutí shledává vnitřně rozporným a logicky nesourodivým. Správní orgán na jedné straně postupuje přísně podle zásady materiální pravdy při posuzování nákladů na bydlení v neprospěch žalobce, na straně druhé zásadu materiální pravdy popírá při posuzování výše příjmů také v žalobcův neprospěch. Žalobce tak dosahuje dostatečného pravidelného příjmu i v případě neuplatnění normativních nákladů na bydlení v Praze, v tomto řízení však normativní náklady na bydlení uplatnil. Podle žalobce správní orgány nezákonně uvedly, že nelze akceptovat daňovou evidenci za rok 2019 jako doklad prokazující výši příjmů. Způsoby, jakými mohou být prokázány příjmy, jsou pouze demonstrativní, účastník řízení je může prokazovat různými věrohodnými způsoby. Žalobce doložil výši svých aktuálních příjmů ze začátku roku 2019, které by správní orgán měl vzít v potaz, když vychází při počítání normativních nákladů na bydlení z nařízení vlády č. 320/2018 Sb. aktuálního pro rok 2019. I z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí vnitřně rozporné, přičemž je ignorován skutečný stav věci ve smyslu § 3 správního řádu.
5. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Konstatoval, že námitky uvedené v podané žalobě jsou zcela shodné s námitkami uvedenými v odvolání, plně proto odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle žalovaného byly splněny veškeré podmínky pro zamítnutí žádosti. V daném případě bylo rozhodováno na základě dostatečně zjištěného stavu věci podle § 3 správního řádu a spisový materiál rovněž poskytuje dostatečnou oporu vydaným rozhodnutím.
6. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „*s. ř. s.*“), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl

v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud rozhodl o věci samé bez nařízení jednání, jelikož žalovaný s tímto projednání věci výslovně souhlasil a žalobce se ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřil, souhlasil proto konkludentně (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

7. Ze správního spisu vyplývají tyto rozhodné skutečnosti:
8. Dne 30. 7. 2018 podal žalobce, tehdy žadatel, prvostupňovému orgánu žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání. K žádosti připojil mimo jiné Smlouvu o nájmu bytu ze dne 24. 2. 2018, podle které má zajištěné ubytování na shora uvedené adrese ode dne 24. 2. 2018 do dne 23. 2. 2019. Podle čl. 4 bodu 3. této smlouvy nájemné činí 13 000 Kč + zálohu na služby a energie v částce 2 000 Kč, celkem 15 000 Kč. Podle výpisu z živnostenského rejstříku ze dne 26. 9. 2017 mu vzniklo živnostenské oprávnění ode dne 20. 7. 2016.
9. Dne 27. 8. 2018 prvostupňový orgán vyzval žadatele k odstranění vad žádosti, zejména aby předložil doklad prokazující, že jeho úhrnný měsíční příjem a společně s ním posuzovaných osob, odpovídá podmínkám uvedeným v § 46 odst. 7 písm. b) ZPC.
10. K výzvě žadatel doložil výpisy z bankovního účtu č. X za období od 1. 4. 2018 do 30. 9. 2018, a tabulku vyhotovenou na počítači nazvanou *Daňová evidence za rok 2018*, v níž jsou u osmi měsíců uvedeny zde napsané částky.
11. Rozhodnutím prvostupňového orgánu (ze dne 14. 2. 2019 č. j. OAM 20280-23/DP-2018) byla žádost žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu zamítnuta podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) ZPC, neboť nebyly ve stanovené lhůtě předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti. Toto rozhodnutí bylo k odvolání žadatele zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 4. 2019 č. j. MV-45531-4/SO-2019, a věc byla vrácena prvostupňovému orgánu k novému projednání.
12. V novém projednání vyzval prvostupňový orgán žadatele dne 14. 5. 2019 k odstranění vad žádosti, zejména doložení dokladů o zajištění ubytování, a prokazující dostatečnou výši úhrnného měsíčního příjmu podle § 46 odst. 7 písm. b) ZPC.
13. Na základě výzvy žadatel doložil *Dohodu o prodloužení smlouvy* o pronájmu bytu ze dne 18. 2. 2019 na období od 24. 2. 2019 do 23. 2. 2020, že se zvyšuje nájemné na částku 13 400 Kč a přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2018 (bez dokladu o doručení orgánu finanční správy), kde je uveden rozdíl mezi ročními příjmy a výdaji částka 162 160 Kč, minus daň 24 315 Kč. Dále doložil platební výměr ze dne 25. 6. 2019 vystavený Finančním úřadem pro hl. m. Prahu na daň z příjmů fyzických osob za rok 2018 se základem daně 162 100 Kč s daňovou povinností 24 315 Kč a slevou na dani v částce 24 840 Kč, dále vyúčtování PSSZ Praha o pojistném na sociální zabezpečení za r. 2018 v částce 26 263 Kč s penálem v částce 433 Kč.
14. V doplněném vyjádření žadatel doložil doklad o zajištění ubytování ze dne 10. 7. 2019, že na výše uvedené adrese má od 24. 2. 2019 do 23. 2. 2020 zajištěno ubytování a dvoustránkovou písemnost (bez podpisu) vyhotovenou na počítači, kde u jednotlivých měsíců jsou uvedeny částky a poznámky. Tato písemnost byla odeslána správnímu orgánu prostřednictvím datové schránky ve formátu *pdf* jako soubor nazvaný *daňová evidence 2018 a daňová evidence 2019*.
15. Rozhodnutím prvostupňového orgánu (ze dne 20. 9. 2019 č. j. OAM-20280-42/DP-2018) byla žádost žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu zamítnuta podle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) ZPC pro nesplnění podmínek pro povolení k pobytu.

Prvostupňový orgán shledal, že úhrnný měsíční příjem žadatele neodpovídá požadavkům podle § 46 odst. 7 písm. b) ZPC, neboť na základě žadatelem předložených dokladů bylo prokázáno, že ačkoliv minimální částka, jejíž zajištění je žadatel v souladu s § 46 odst. 7 písm. b) ZPC povinen prokázat, která činí 16 810 Kč, tak skutečný úhrnný měsíční příjem žadatele činí pouze 11 289 Kč (základ daně částka 162 160 Kč minus pojistné na sociální zabezpečení 26 263 Kč s penálem v částce 433 Kč; výslednou částku 135 464 Kč vydělil 12 měsíci za rok). Proti tomuto rozhodnutí podal žadatel odvolání, o němž rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 12. 2019 č. j. MV-166512-4/SO-2019. Rozhodnutím ministra vnitra ze dne 27. 3. 2020 č. j. MV-166512-12/SO-2019, bylo ve zkráceném přezkumném řízení podle § 98 správního řádu zmiňované rozhodnutí žalovaného zrušeno.

16. Podle výpisu z evidence cizinců ze dne 29. 11. 2019 měl žadatel na území České republiky v období od 20. 2. 2017 do 30. 9. 2018 povolen dlouhodobý pobyt za účelem studia.
17. Napadeným rozhodnutím (ze dne 30. 4. 2020 č. j. MV-166512-16/SO-2019) žalovaný rozhodnutí prvostupňového orgánu potvrdil. V odůvodnění uvedl, že žadatel měl na území České republiky do 30. 9. 2018 povolen dlouhodobý pobyt za účelem studia. Dne 30. 7. 2018 podal žadatel žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání. Z výpisu z živnostenského rejstříku vyplývá, že žadateli vzniklo živnostenské oprávnění dne 20. 7. 2016. Žadatel doložil doklad o zajištění ubytování s dodatkem k nájemní smlouvě, podle které jeho skutečné náklady na bydlení činí 13 400 Kč. Vzhledem k tomu, že v případě žadatele je třeba jako určující částku životního minima cizince považovat částku 3 410 Kč, dospěl správní orgán k závěru, že za celkovou určující částku, kterou tak je žadatel povinen doložit jako minimální úhrnný měsíční příjem, je třeba považovat částku 16 810 Kč (13 400 Kč + 3 410 Kč). Žadatel v předmětném řízení prokázal svůj úhrnný měsíční příjem ve výši 11 289 Kč [162 160 Kč (základ daně dle platebního výměru) - 26 263 Kč (zaplacené pojistné) - 433 Kč (penále) : 12 (počet měsíců)]. Tato částka je však nižší, než částka 16 810 Kč, kterou byl povinen doložit jako minimální úhrnný měsíční příjem, a to o 5 521 Kč. Se závěrem prvostupňového orgánu a jeho postupem při výpočtu výše úhrnného měsíčního příjmu žadatele se žalovaný plně ztotožnil. Žadatel doložil v průběhu řízení skutečné náklady na bydlení, konkrétně uvedené v dohodě o prodloužení smlouvy o nájmu ze dne 18. 2. 2019, a to v článku II. této dohody. Nebyl tedy důvod při výpočtu úhrnného měsíčního příjmu vycházet z normativních nákladů na bydlení. Skutečnost, že účastník řízení následně doložil ještě doklad o zajištění ubytování bez uvedení částky skutečných odůvodněných nákladů na bydlení, na uvedené nemá vliv, neboť se vztahuje na stejný předmět nájmu a stejné období nájmu uvedené v nájemní smlouvě, resp. jejím dodatku. Doklad o zajištění ubytování bez uvedení částky za nájem a služby s tím spojené byl doložen zcela účelově. Prvostupňový orgán sice v rozhodnutí skutečně uvedl částku nejvyšších normativních výdajů na bydlení pro rok 2019, nicméně k výpočtu minimální potřebné výše úhrnného měsíčního příjmu použil žadatelem skutečně vynakládané náklady na bydlení. Proto toto pochybení nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně sice může při výpočtu úhrnného měsíčního příjmu využít nejvyšší normativní částku na bydlení, nicméně tato možnost je zákonem stanovena alternativně, a to v závislosti na tom, zda žadatel předloží skutečné náklady na bydlení či nikoliv. V daném případě byly náklady na bydlení doloženy, jde tedy o částku, kterou žadatel každý měsíc platí, proto je z nich třeba vycházet i při výpočtu úhrnného měsíčního příjmu. Pokud jde o pro daňové účely uplatněné paušální výdaje, žadatel si sám zvolil tuto možnost, musel zároveň počítat s tím, že tato skutečnost bude mít vliv na stanovení výše jeho čistého příjmu. Je sice možné, že

žadatel má skutečné náklady nižší, to však nemá vliv na skutečnost, že si sám zvolil možnost uplatnění jeho výdajů paušální částkou. Shodně nemá na výpočet úhrnného měsíčního příjmu vliv skutečnost, že žadatel má vyšší odvody na sociální pojištění. Ze strany prvostupňového orgánu nedošlo k pochybení při aplikaci základních zásad správního řízení.

18. Městský soud vycházel z následující právní úpravy v rozhodném znění.
19. Podle § 45 odst. 1 ZPC *cizinec, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, je povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Nové povolení k dlouhodobému pobytu nelze udělit v případech uvedených v § 33 odst. 1 nebo 3 s výjimkou případů uvedených v § 42 odst. 2. Nové povolení k dlouhodobému pobytu dále nelze udělit, jestliže cizinec neplnil před podáním žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu. Cizinec, který hodlá na území pobývat za účelem podnikání, může o takovou změnu požádat, pokud je držitelem platného povolení k dlouhodobému pobytu a na území pobývá po dobu delší než 5 let; to se nevztahuje na cizince, který žádá o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování, a na cizince uvedeného v odstavci 2.*
20. Podle § 46 odst. 1 ZPC *pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, 34, 37, 38, § 55 odst. 1 a 2, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Ministerstvo povolení k dlouhodobému pobytu dále nevydává, pokud cizinec neplní na území účel, pro který mu bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a pro který mu má být vydáno povolení k dlouhodobému pobytu, nebo pokud cizinec neplnil v době platnosti víza k pobytu nad 90 dnů na území účel, pro který mu bylo vízum uděleno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu. K žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 je cizinec dále povinen předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění, které odpovídá podmínkám uvedeným v § 180j. Současně je povinen na požádání předložit doklad o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění. To neplatí, jde-li o případy uvedené v § 180j odst. 4.*
21. Podle § 46 odst. 7 písm. b) ZPC *k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání je cizinec povinen předložit doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob; společně posuzovanými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí osoby uvedené v § 4 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu za podmínek uvedených v § 4 odst. 2 a 3 zákona o životním a existenčním minimu; za příjem se považuje příjem započitatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídatku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije; na požádání je cizinec povinen předložit též prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti finančního úřadu, a to v plném rozsahu údajů, za účelem ověření úhrnného měsíčního příjmu rodiny; pokud cizinec předložil k žádosti doklad o příjmu člena rodiny, je povinen na požádání předložit též jeho prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti.*

22. Podle § 56 odst. 1 písm. l) ZPC *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza.*
23. Soud shledal, že žaloba není důvodná.
24. Podle § 46 odst. 7 písm. b) ZPC je pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání nutné, aby žadatel doložil, že jeho příjmy z podnikání budou dosahovat alespoň určité minimální výše, tedy že úhrnný měsíční příjem jeho a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území, nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem (normativní náklady) nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob. Smyslem takto koncipované podmínky je zajistit, aby pobytové oprávnění bylo udělováno a prodlžováno pouze cizincům, kteří si vlastní ekonomickou činností dokážou zajistit přiměřený zisk, z něhož budou schopni hradit své běžné výdaje a udržovat si důstojnou životní úroveň (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2019 č. j. 1 Azs 278/2019-27).
25. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v zájmu žadatele o pobytové oprávnění je, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil podklady potřebné ke kladnému vyřízení jeho žádosti. Pokud tak žadatel neučiní, nelze považovat za pochybení správních orgánů, že v důsledku této nečinnosti rozhodly v jeho neprospěch, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015 č. j. 9 Azs 12/2015-38). Není tedy na správních orgánech či soudu, aby samy vyhledávaly skutečnosti svědčící ve prospěch žadatele, anebo zkoumaly, zda je žadatel skutečně schopen s doloženými měsíčními příjmy řádně uspokojovat své běžné potřeby.
26. Soud konstatuje, že v souzené věci žalovaný dovodil v předposledním odstavci na str. 7 napadeného rozhodnutí, že žalobcem doložené měsíční příjmy nejsou dostatečné k pokrytí výdajů běžných potřeb ve smyslu § 46 odst. 7 písm. b) ZPC, jelikož „*účastník řízení předložil k doložení úhrnného měsíčního příjmu v řízení před správním orgánem I. stupně platební výměr za rok 2018 a vyúčtování plateb pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti za stejné období. Jako doklad o zajištění ubytování byl doložen dodatek k nájemní smlouvě, resp. dohoda o prodloužení smlouvy o pronájmu bytu, dle které jeho skutečné náklady na bydlení činí 13.400,- Kč. Vzhledem k tomu, že v případě účastníka řízení je třeba jako určující částku životního minima cizince považovat částku 3.410,- Kč, dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že za celkovou určující částku, kterou tak je účastník řízení povinen doložit jako minimální úhrnný měsíční příjem, je třeba považovat částku 16.810,- Kč (13.400,- + 3.410,-). Správní orgán I. stupně konstatoval, že účastník řízení v předmětném řízení prokázal svůj úhrnný měsíční příjem ve výši 11.289,- Kč (162.160,- Kč (základ daně dle platebního výměru) - 26.263,- Kč (zaplacené pojistné) - 433,- Kč (penále) : 12 (počet měsíců)). Tato částka je však nižší, než částka 16.810,- Kč, kterou byl povinen doložit jako minimální úhrnný měsíční příjem, a to o 5.521,- Kč.“ S uvedeným konstatováním se soud ztotožňuje.*
27. Nelze přisvědčit námitce, že správní orgán při výpočtu minimální výše úhrnného měsíčního příjmu kalkuloval s částkou normativních nákladů na bydlení aktuální pro rok 2019 podle nařízení vlády č. 320/2018 Sb., neboť, jak je zřejmé ze shora citovaného,

žalovaný, stejně tak jako prvostupňový orgán, vycházel ze skutečných (reálných) nákladů na bydlení, které žalobce v řízení také doložil. Uvedenou námitkou, uplatněnou též v podaném odvolání, se ostatně zabýval žalovaný ve druhém odstavci na str. 8 napadeného rozhodnutí, kde konstatoval, že *„správní orgán I. stupně sice v napadeném rozhodnutí skutečně uvedl částku nejvyšších normativních výdajů na bydlení pro rok 2019, nicméně k výpočtu minimální potřebné výše úhrnného měsíčního příjmu použil účastníkem řízení skutečně vynakládané náklady na bydlení. Proto toto pochybení jistě nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.“* Nadto sám žalobce následně připouští, že bylo počítáno se skutečnými náklady na bydlení, když namítá, že *„[s]právní orgán zde nesprávně uvádí, že je třeba vycházet pouze ze skutečných nákladů na bydlení, které byly do žádosti doloženy nájemní smlouvou.“* Žalobní tvrzení jsou tak v tomto ohledu rozporná. Námitce žalobce, že nelze vycházet ze skutečných nákladů na bydlení, nýbrž z nákladů normativních, přitom rovněž nelze přisvědčit. Podle § 46 odst. 7 písm. b) ZPC je žadatel o pobytové oprávnění povinen prokázat, že *úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob.* Tedy, žadatel o pobytové oprávnění je povinen prokázat výši úhrnného měsíčního příjmu, který nebude nižší než součet částek životních minim a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zákonem o státní sociální podpoře, *alternativně* je žadateli dána možnost tvrdit a prokázat skutečnou výši vynaložených nákladů na bydlení. Tomu se tak stalo v daném případě, kdy žalobce zvolil právě tuto (alternativní) variantu tím, že k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu doložil nájemní smlouvu a poté dohodu o prodloužení smlouvy o pronájmu bytu prokazující měsíční výši nákladů na bydlení v celkové částce 13 400 Kč (z toho 11 400 Kč nájemné, zbytek zálohy na služby a elektrickou energii). Relevantní přitom není, že žalobce následně doložil také doklad o zajištění ubytování bez uvedení výše nákladů na bydlení, neboť tento doklad se vztahoval na stejný předmět nájmu a na stejné období, jaké je uvedené v nájemní smlouvě a jejím dodatku, kdy žalobce kontinuálně užíval předmětnou bytovou jednotku jako nájemce. Žalobcem doložené dokumenty odrážely jím skutečně vynaložené výdaje na bydlení, přičemž takto vykázané náklady mají přednost před náklady normativními, které ve věci žalobce nebyly zohledněny. Nenastal proto důvod pro aplikaci normativních nákladů na bydlení stanovených zákonem o státní sociální podpoře. Žalovaný, resp. prvostupňový orgán, důvodně vyšel z výše nájemného a záloh na služby, jak byly uvedeny v předložené smlouvě.

28. Nelze dále přistoupit na tvrzení žalobce, že v řízení uplatňoval náklady normativní, přičemž doložil výši svých skutečných výdajů souvisejících se zajištěním bydlení. Správní orgán nemůže při hodnocení důkazů selektivně vybírat takové podklady, které jsou ve prospěch žadatele. Správní orgán nemohl přehlédnout žalobcem doložené skutečné výdaje na bydlení a zohlednit ve věci žalobce náklady normativní. Pobytové oprávnění má být udělováno a prodlužováno pouze cizincům, kteří si vlastní ekonomickou činností dokážou zajistit přiměřený zisk, z něhož budou schopni hradit své běžné výdaje a udržovat si důstojnou životní úroveň.
29. Stejně tak není důvodná námitka žalobce, že žalovaný při výpočtu úhrnného měsíčního příjmu nesprávně a nezákonně zohlednil výdajový paušál uplatněný žalobcem v daňovém řízení. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 6. 2020 č. j. 3 Azs 260/2019-27

konstatoval, že „[u]stanovení § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců výslovně stanoví povinnost cizince prokázat svůj úhrnný měsíční příjem za účelem posouzení žádosti, a je jen na něm, prostřednictvím jakých dokladů tento požadavek splní.“ Žalobce k prokázání svých příjmů doložil přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2018, z jehož přílohy č. 1 vyplývá, že za dané zdaňovací období uplatnil paušální výdaje stanovené procentem z příjmů. Základ daně podle daňového přiznání činil 162 160 Kč. Dále žalobce doložil platební výměr ze dne 25. 6. 2019 za téže zdaňovací období s vypočtenou výší základu daně 162 160 Kč. Dále žalobce doložil poznámky psané na počítači zmiňované pod body 10. a 14. tohoto rozsudku, z nichž nelze hodnověrně ověřit údaje v nich napsané. Takto doložené neúplné písemnosti neosvědčují příjmy ani výdaje žalobce, nejsou věrohodné. Žalovaný, resp. prvostupňový orgán, proto nepochybil, když uvedené „dokumenty“ při výpočtu výše měsíčního příjmu žalobce nezohlednil a vycházel z doloženého daňového přiznání a platebního výměru za zdaňovací období roku 2018.

30. Správní orgány tedy vzaly za roční úhrn příjmů žalobce výši základu daně uvedenou v platebním výměru. Základ daně u poplatníka uplatnivšího výdajový paušál samozřejmě nemusí odrážet úhrn čistých příjmů: může být nižší (jestliže poplatník měl nižší výdaje, než odpovídají výdajovému paušálu, jež mohl uplatnit z důvodu daňových úspor), ale může být také vyšší (jestliže poplatník měl výdaje vyšší, ale z administrativních důvodů pro něj bylo výhodné uplatnit výdajový paušál). Správní orgán však postupoval jediným způsobem, který mu žalobcem doložené podklady umožnily. Pokud žalobce k prokázání svých příjmů žádné jiné relevantní dokumenty, než shora uvedené, nedoložil, pak nelze klást k tíži správnímu orgánu, že při posuzování žádosti vycházel z doloženého daňového přiznání a platebního výměru. Soud připomíná, že je to právě žadatel o pobytové oprávnění, kdo musí prokázat, že disponuje dostatečnými příjmy a je schopen hradit své náklady pobytu na zdejším území ze svých dosahovaných příjmů. Žalobce však zůstal toliko v rovině tvrzení, že jeho faktický příjem je vyšší, než příjem zjištělný z platebního výměru, toto své tvrzení nikterak věrohodně neprokázal, aniž by uvedl, co mu v tom bránilo. Současně pokud tvrdí, že má příjem vyšší, pak ani nedoložil, z jakého důvodu takovýto tvrzení vyšší příjem řádně nezdanil.
31. K námitce žalobce, že správní orgán porušil § 3 správního řádu, soud připomíná, že povinnost správního orgánu řádně objasnit skutečný stav věci není absolutní. V případě řízení zahajovaných na návrh je zejména v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil potřebné důkazy. Řízení o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání je řízením na žádost, které stíhá žalobce povinností k dokládání a prokazování tvrzení, rozhodných pro vyhovění jeho žádosti. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 3. 2015 č. j. 9 Azs 12/2015-38 uvedl, že „je zejména v zájmu žadatele (zde stěžovatele), aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné podklady. Pokud tak stěžovatel neučinil, je současná situace důsledkem pouze jeho nečinnosti; správní orgány při zjišťování skutkového stavu nepochybily, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici.“ Bylo tudíž povinností žalobce doložit příslušné podklady, které by byly schopny prokázat jeho tvrzení o dosažení čistého měsíčního příjmu v požadované výši za účelem vydání požadovaného rozhodnutí. Správní orgán přitom umožnil žalobci, aby takové podklady předložil, když jej k tomuto opakovaně vyzval a poskytl přiměřenou lhůtu. Z žalobcem doložených dokladů následně správní orgán vyšel i při posouzení výše jeho příjmů, přičemž dospěl k závěru, že tato není dostatečná k pokrytí výdajů běžných potřeb ve smyslu § 46 odst. 7 písm. b) ZPC. Nebylo přitom úkolem správního orgánu, aby prováděl podrobná šetření prokazující skutečné příjmy žalobce.

32. Podle § 3 správního řádu „*nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2*“. Požadavku, „*aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti*“, správní orgán v řízeních zahajovaných na žádost může dostat tím, že účastníkům řízení vytváří prostor pro jejich iniciativu (umožňuje jim, aby rozhodné skutečnosti tvrdili a prokazovali, a předložená tvrzení vypořádává a označené důkazy a jiné podklady pro vydání rozhodnutí provádí). Této povinnosti správní orgán dostal, umožnil žadateli, nyní žalobci, doložit doklady potřebné k prokázání jeho tvrzení, přičemž z takto předložených dokladů následně vyšel. Takový postup správního orgánu soud nepovažuje za rozporný s § 3 správního řádu.
33. Soud neshledal v postupu správního orgánu žádnou tvrzenou vnitřní rozpornost či logickou nesourodost, jak namítá žalobce. Správní orgán při posouzení výše úhrnného měsíčního příjmu žalobce vyšel z dokladů, které mu žalobce předložil, a bylo na žalobci, aby dostatečnou výši příjmů pro udělení pobytového oprávnění ve smyslu § 46 odst. 7 písm. b) ZPC prokázal.
34. Na základě uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. října 2022

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu